

Kommissionens integrationsrapport för den inre marknaden 2013/14:FPM29

Utrikesdepartementet

2013-12-06

Dokumentbeteckning

KOM (2013) 785

Rapport från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska Centralbanken, Ekonomiska och Sociala kommittén, Regionkommittén och Europeiska Investeringsbanken, En inre marknad för tillväxt och sysselsättning: En analys av de framsteg som gjorts och kvarvarande hinder i medlemsstaterna - Bidrag till den årliga tillväxtrapporten 2014

Tidigare faktapromemorior i ärendet: 2012/13:FPM35, 2011/12:FPM157

Sammanfattning

I integrationsrapporten presenterar kommissionen en analys av påbörjade reformer och flaskhalsar som återstår för vissa allmänna delar av tjänstemarknaderna, för finansiella tjänster samt inom energi-, transport- och de digitala marknaderna (s.k. nätverkstjänster). Analysen kompletteras också med en rad politiska prioriteringar som medlemsstaterna uppmanas fokusera på. I slutet av rapporten ges också en bild av den inre marknadens integration utifrån en värdekedjeanalys.

Regeringen välkomnar kommissionens integrationsrapport om den inre marknaden. Stärkt tillämpning av den inre marknadens regelverk är centralt både för att främja sysselsättning och för att stärka tillväxten. Det är därför angeläget att dessa frågor behandlas inom ramen för den europeiska terminen.

1.1 Ärendets bakgrund

Kommissionen presenterade den 13 november 2013 integrationsrapporten för den inre marknaden i samband med den årliga tillväxtrapporten 2014. Integrationsrapporten bidrar till tillväxtrapportens övergripande prioriteringarna och inför framtagandet av landspecifika rekommendationer inom ramen för den europeiska terminen. Bakgrunden till integrationsrapportens uppkomst är bland annat kommissionens meddelande om bättre styrning av den inre marknaden som presenterades i juni 2012. Däri aviserades en årlig rapport om hur väl integrerad den inre marknaden är, vilken skulle publiceras tillsammans med den årliga tillväxtrapporten. I november 2012 presenterades den första årliga integrationsrapporten som bidrag till tillväxtrapporten. (Se Faktapromemoria 2012/13:FPM35 och 2011/12:FPM157).

1.2 Förslagets innehåll

Integrationsrapportens första del fokuserar på nyckelområden där tillväxtpotentialen bedöms störst; tjänster, nätverkstjänster och den digitala ekonomin. Nytt för i år är att kommissionen utöver tjänstemarknaderna i allmänhet även lägger till finansiella tjänster. Som en första utgångspunkt i integrationsrapporten hänvisas till betydelsen av ett genomförande enligt tidsplan av gemensamt beslutade rättsakter på inre marknadsområdet samt en korrekt efterlevnad av regelverket. Därefter presenterar kommissionen en analys av påbörjade reformer och flaskhalsar som återstår för vissa allmänna delar av tjänstemarknaderna, för finansiella tjänster samt inom energi-, transport- och de s.k. digitala marknaderna (s.k. nätverkstjänster). Analysen kompletteras också med en rad politiska prioriteringar som medlemsstaterna uppmanas fokusera på. Den andra delen av rapporten ger en bild av den inre marknads integration utifrån en värdekedjeanalys.

Genomförande och efterlevnad

Rapportens första avsnitt ger en överblick över uppnådda resultat avseende genomförande och efterlevnad av lagstiftning. I meddelandet om bättre styrning av den inre marknaden (2011/12:FPM157) uppmanade kommissionen medlemsstaterna att följa en "nolltolerans" vid införlivandet av EU-rättsakter, dvs. respektera målet på 0 % när det gäller såväl eftersläpning som bristande överensstämmelse. Medlemsstaterna föreslogs också säkerställa en effektivare handläggning av överträdelseärendena där den genomsnittliga tiden för förfaranden inte skulle överstiga mer än i genomsnitt 18 månader och efterlevnaden av domstolens avgöranden skulle ske inom 12 månader. Kommissionen konstaterar att gällande lagstiftning inom tjänstemarknaderna, finansiella tjänster och transport- och de digitala marknaderna respekteras nolltoleransen medan medlemsstaterna inte respekterat tidsfrister för genomförande inom energimarknaderna. Avseende

överträdelseärenden pekar rapporten på att åtgärder vidtagits, inom bl.a. tjänsteområdet, men trots detta pågår det genomsnittliga förfarandet 29,4 månader. Inom energi- och transportområden är handläggningstiden ungefär 15 månader.

Tjänstemarknaderna

I kommissionens analys avseende tjänstemarknaderna presenteras de reformer som påbörjats av medlemsstaterna samt återstående reformbehov inom en rad områden, vilka delvis föranletts av tidigare landspecifika rekommendationer. Rapporten betonar den stora potential som finns i ytterligare utveckling inom sektorn. Tjänstemarknaderna bedöms vara integrerade till 5 % att jämföra med inre marknaden för varor där integreringen är ungefär 22 %¹. Kommissionen föreslår att medlemsstaterna fokuserar på bland annat följande politiska prioriteringar inom området;

- ett mer ambitiöst genomförande av tjänstedirektivet genom granskning av regelverken och bedömning av behovet och proportionaliteten i återstående hinder,
- beaktande av inre marknadsprinciper vid antagande av nationella regler som påverkar tillhandahållande av tjänster och etableringar,
- förbättra kontaktpunkterna för tjänster,
- ingående granskning av nationella begränsningar för tillträde till reglerade yrken,
- stärkt konkurrens, även i detaljhandeln, genom avskaffande av hinder,

Finansiella tjänster

Kommissionen konstaterar att fragmenteringen av de finansiella marknaderna har ökat under den ekonomiska krisen. Skillnader mellan medlemsstater märks bland annat i bankernas låneräntor och lånevolymer och finansiella tjänster anses bland konsumenter som en underrepresenterande marknad. Ett enhetligt ramverk, skapandet av en bankunion och genomförande av andra nödvändiga finansiella reformer bedöms kunna återskapa förtroende och stärka den inre marknaden för finansiella tjänster. Även behovet av en integrerad betalningsmarknad och tillgången till finansiering för små och medelstora företag lyfts fram. Medlemsstaterna föreslås fokusera på att blanda annat;

- säkra tillämpningen av de nya reglerna för bankernas kapitaltäckningskrav 1 januari 2014,

¹ Handelsintegrationen beräknas med genomsnittet av import och export av varor och tjänster dividerat med BNP (COM (2013) 785).

- slutföra genomförandet av direktiv om förvaltare av alternativa investeringsfonder,
- se till att alla marknadsaktörer ansluter sig till det gemensamma eurobetalningsområdet, SEPA före 1 februari 2014,
- stödja små och medelstora företags tillgång till finansiering.

Energimarknaderna

Med utgångspunkt i bland annat tidigare landspecifika rekommendationer identifierar kommissionen en rad påbörjade åtgärder i medlemsstaterna och återstående hinder för en integrerad energimarknad. Rapporten tar bland annat upp bristande genomförande av det tredje energipaketet, behovet av investeringar i energiinfrastruktur och marknadskoncentration. Konsumenter rankar el och gasmarknaderna bland de sämst fungerande.

Därför föreslår kommissionen bland annat följande prioriteringar;

- tidsenlig och omfattande genomförande av det tredje energipaketet,
- fullständig tillämpning av regleringen om riktlinjer för transeuropeisk infrastruktur,
- stärka konsumenterna,
- ompröva statlig intervention i linje med god praxis.

Transportmarknaderna

Rapporten konstaterar att mer måste göras på medlemsstatsnivå för att en inre marknad för transporttjänster ska uppnås. Flaskhalsar består inom järnvägstransporter, monopol finns i de inhemska passagerarmarknaderna, lufttrafiken är fortfarande fragmenterad och inhemska vägtransportmarknader är skyddade från internationell konkurrens. Kommissionen föreslår att medlemsstaterna fokuserar på bland annat;

- tidsenligt och kvalitativt genomförande av EUs transportregelverk,
- öppna inhemska järnvägstjänster för konkurrens,
- påskynda genomförandet av det gemensamma europeiska luftrummet (Single sky),
- granska nationella begränsningar för tillträde till inhemska väg- och transportmarknader.

Digitala marknaderna

Rapporten pekar på en positiv utveckling digitala marknaderna bland annat till följd av förbättrad bredbandsinfrastruktur. Hinder i form av prisskillnader

mellan medlemsstater och vid byte av operatörer kvarstår för att fördjupa den inre marknaden för elektroniska kommunikationstjänster. Även om e-handeln ökar så är det huvudsakligen en inhemsk handel. Medan 45 % av individer handlat över nätet är det bara 11% som handlat från ett annat medlemsland. Kommissionen föreslår att medlemsstaterna fokuserar på bland annat följande politiska prioriteringar inom området;

- säkra välfungerande elektroniska kommunikationstjänster,
- skapa bättre förutsättningar för områden som påverkar online tjänster,
- främja användandet av informations- och kommunikationsteknik och bredband,
- öka tillgängligheten av användarvänligheten för e-förvaltning
- reducera kostnader och tidsåtgång för registrering av patent och varumärken.

Rapportens sista del ger en bild av inre marknads integration utifrån ett värdekedjeperspektiv. Kommissionen konstaterar att stärkta gränsöverskridande värdekedjor är ett viktigt medel för att stärka konkurrenskraft och tillväxt. Analysen visar att den gränsöverskridande handeln med insatsvaror har ökat både inom EU och mellan EU och tredje land. Dessa handelsmönster kompletterar också varandra, d.v.s. en utveckling av EUs inre marknad och främjande av EU:s frihandelsavtal med tredje land förstärker varandra. Tjänstesektorn utgör den största insatsen till andra sektorer. En välfungerande tjänstemarknad bedöms därmed få positiva effekter på tillverkningen och tvärtom. Analysen visar att för att maximera vinsten av den inre marknaden skulle medlemsstaternas reformer koncentreras på att minska handelshinder i större sektorer som ännu inte är särskilt väl integrerade. Därutöver bedömer kommissionen i sin analys att ytterligare ekonomisk tillväxt kan uppnås om produktiviteten i redan välintegrerade sektorer kan öka.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Ej aktuellt. Inga nya lagförslag föreslås i rapporten.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Inga samhällsekonomiska konsekvenser i form av kostnader kan förväntas med anledning av denna rapport. En bättre fungerande inre marknad bidrar till ökad tillväxt.

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar kommissionens integrationsrapport om den inre marknaden. Stärkt tillämpning av den inre marknads regelverk är centralt för att också stärka tillväxten. Det är därför angeläget att dessa frågor behandlas inom ramen för den europeiska terminen.

Regeringen instämmer i vikten av att alla medlemsstater genomför gemensamt beslutade rättsakter i tid. Kommissionen pekar i rapporten på ett antal länder där genomförandet brister. Ett samstämmigt och korrekt genomförande och tillämpning är grundläggande för den inre marknads funktion och för att lagstiftningen ska uppnå sitt syfte.

Regeringen stödjer kommissionens inriktning att fokusera på åtgärder inom de områden som snabbast genererar stärkt tillväxt och delar bilden av tjänstehandels och den digitala marknads betydelse för tillväxt. Dessa bör sedan även beaktas i de landspecifika rekommendationerna på inre marknadsområdet.

Regeringen välkomnar att finansiella tjänster ingår i årets rapport, och delar därmed kommissionens bedömning att tillgång till finansiering är centralt för att öka tillväxten.

Det är positivt att kommissionen, baserat på den årliga integrationsrapporten, kan fördjupa sig i analysen kring goda exempel och brister i medlemsstaters genomförande och tillämpning. Förhoppningen är att resultatet sedan kan ligga till grund för de landspecifika rekommendationerna inom ramen för den europeiska terminen.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaternas syn på rapporten är ännu inte känd.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Institutionernas ståndpunkter är ännu inte kända.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Rapporten har inte sänts på remiss.

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Ej aktuellt. Meddelandet innehåller inga nya lagstiftningsförslag.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Ej aktuellt. Meddelandet innehåller inga nya lagstiftningsförslag.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Vid konkurrenskraftsrådet den 2 december kommer en policydiskussion äga rum bl.a. mot bakgrund av den årliga tillväxtrapporten och integrationsrapporten. Diskussionen ska sammanfattas i ett brev till Europeiska rådets ordförande inför diskussionerna om den europeiska terminen på kommande möten i Europeiska rådet. Fortsatta diskussioner om integrationsrapporten väntas vid konkurrenskraftsrådet den 20-21 februari 2014.

4.2 Fackuttryck/termer

Europeiska terminen: Den europeiska terminen syftar till att öka samstämmigheten i rapporteringen och granskningen av medlemsländernas åtgärder inom ramen för EU:s tillväxt- och sysselsättningsstrategi (Europa 2020), Stabilitets- och tillväxtpakten samt förfarandet för övervakning av makroekonomiska obalanser. Den fjärde europeiska planeringsterminen inleds i november 2014 med att kommissionen i den årliga tillväxtöversikten presenterar förslag till övergripande prioriteringar för den ekonomiska politiken i EU för det kommande året.

Värdekedjor: Handeln kännetecknas av att produktionen av varor och tjänster delas upp i arbetsmoment som utförs i olika delar av världen. Detta fenomen har kommit att betecknas ”globala värdekedjor”.